

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

מה עונשו של אדם שנוהג ברכב ללא רישיון נהיגה בתוקף

פקודת התעבורה עוסקת במספר מקרים בהם נוהג אדם ברכב ללא רישיון. מדובר במקרים כמו נהיגה בזמן פסילה, ללא רישיון נהיגה בכלל, ללא רישיון הולם לסוג הרכב, אי חידוש רישיון, והרשאת נהיגה ברכב למי שאין לו רישיון. עו"ד אסף דוק סוקר את ההוראות המצויות בפקודת התעבורה ואת העונשים המוטלים בגין עבירות אלו.

נהיגה ללא רישיון נהיגה מתאים ובתוקף - עבירה פלילית לכל דבר

חשוב להבין כי נהיגה על כלי רכב ללא רישיון בכלל, או בלי רישיון התקף לאותו כלי רכב, מהווה עבירה פלילית לכל דבר. המשמעות היא פתיחת תיק, רישום פלילי, משפט וענישה שעלולה להיות חמורה מאוד. על פי סעיף 10א' לפקודת התעבורה - "לא ינהג אדם רכב מנועי אלא אם הוא בעל רישיון נהיגה תקף לרכב מאותו סוג, שניתן על פי פקודה זו, ולא ינהג אדם אלא בהתאם לתנאי הרישיון זולת אם פוטר מחובת רישיון נהיגה ובמידה שפוטר". ובאשר לענישה, הפקודה קובעת כי מי שנתפס נוהג ברכב ללא רישיון צפוי לשלילה מינימאלית של 3 חודשים מיום שהוציא את רישיונו, וכן לשנתים מאסר אף אם ביצע את העבירה בפעם הראשונה. יש להדגיש כי לא מדובר במקרים שבהם הנהג אכן מחזיק רישיון תקף אך המסמך עצמו אינו נמצא ברכב. במקרים אלו עליו להגיע לתחנת משטרה עם רישיונו בתוך חמישה ימים, ולא יואשם בעבירה.

גם נתינת הרכב לאדם שאין לו רישיון נהיגה היא עבירה פלילית

תת הסעיף הבא בפקודת התעבורה קובע גם שאסור לתת לאדם אחר לנהוג ברכב אם אין לו רישיון נהיגה מתאים ותקף: "בעל רכב ומי שהשליטה על הרכב בידו לא ירשה לנהוג ברכב למי שאינו רשאי לפי סעיף קטן (א) לנהוג בו, ובלבד שלא יהיה בעל רכב או מי שהשליטה על הרכב בידו, אחראי בעד נהיגתו על ידי אדם שאינו רשאי לנהוג בו, אם הוכיח שנקט בכל האמצעים הסבירים כדי שאותו אדם לא יוכל לנהוג ברכב." במילים פשוטות, בעל הרכב או השליטה בו אחראי עליו, והאחריות כוללת גם הרשאה לנהיגה לאחרים. אם למורשה לא היה רישיון הרי שזו עבירה פלילית גם של המרשה, והענישה המרבית עומדת על 3 שנות מאסר. יתר על כן, אם המורשה היה קטין שגילו מתחת לגיל המאפשר קבלת רישיון נהיגה, עולה הענישה המרבית לחמש שנות מאסר, ולכך מצטרפת פסילת רישיון הנהיגה לשלוש שנים. במשפט יהיה על הנאשם להוכיח כי עשה כפי יכולתו ונקט בכל האמצעים הסבירים כדי להבטיח שהאירוע לא יתרחש.

האם נהיגה עם רישיון לא מתאים נחשבת גם היא לעבירה חמורה?

בעיקרון, התשובה חיובית. כפי שראינו מתת הסעיף הראשון, מדובר בעבירה זהה לנהיגה ללא רישיון נהיגה בכלל. אם נחשוב על אדם שנוהג במשאית עמוסה בתכולה בשעה שיש לו רק רישיון מסוג B נוכל להבין את הסכנה שבכך, ואת הרצינות שבהתייחסות החמורה. יחד עם זאת, כאשר הדברים מגיעים לבית המשפט עלולים להיות מוטלים מאסרים, אך לרוב רק כשמדובר באנשים עם עבר תעבורתי רציני. במקרים אחרים סביר להניח שיוטלו קנס ופסילת רישיון.

כמו כן, מי שנוהג ברכב לאחר שרישיונו נפסל מסתכן בענישה חמורה עוד יותר. לפי סעיף 67 לפקודה - "מי שהודע לו שנפסל מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה, וכל עוד הפסילה בתקפה הוא נוהג ברכב שנהיגתו אסורה בלי רישיון לפי פקודה זו, או מי שנוהג בניגוד לתנאים שנוספו ברישיונו כל עוד הם בתקפם, או מי שהודע לו כי נפסל מלהחזיק ברישיון רכב וכל עוד הפסילה בתקפה הוא משתמש באותו רכב או מרשה להשתמש בו או מי שנהג או הרשה לאחר לנהוג ברכב בניגוד להודעת איסור שימוש או צו איסור שימוש, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס, או שני העונשים כאחד". בנוסף, נקבע שמי שנהג ברכב בזמן פסילה צפוי לפסילה נוספת

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

שעומדת על שנתיים לפחות.